

1. Основи кримінального аналізу: посібник з елементами тренінгу / Користін О.Є., Албул С.В., Холостенко А.В., Заєць О.М., Ісмаїлов К.Ю., Тетерятник Г.К., Горбаньов І.М. Одеса : ОДУВС, 2016. 112 с.

2. Кримінологія : підручник [Текст] / О. М. Джужа, В. В. Василевич, В. В. Черней, С. С. Чернявський та ін. ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. В. В. Чернея ; за наук. ред. д-ра юрид. наук, проф. О. М. Джужі. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2020. 612 с.

3. Актуальні питання та перспективи розвитку кримінального аналізу в правоохоронній системі України [Текст] : матеріали міжвідом. наук.-практ. конф. (Київ, 11 серп. 2022 р.) / [редкол.: С. С. Чернявський, Д. І. Овсянюк, В. В. Корольчук]. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2022. 333 с.

4. Палій А. Система розпізнавання емоцій в мові людини. Магістерська дисертація на здобуття ступеня магістра за спеціальністю «124 Системний аналіз». Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Інститут прикладного системного аналізу, кафедра математичних методів системного аналізу. Київ, 2019 р.

5. Білоус Р., Василичук В., Таран О. Використання методів кримінального аналізу під час оперативного провадження та досудового розслідування. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. 2021. № 1 (118). 137 с.

Карповський С.В.,

викладач кафедри
оперативно-розшукової діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Лашко Я.К.,

здобувач вищої освіти
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ДЕЯКІ НАПРЯМКИ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ПРОТИДІЇ СКОЄННЮ РОЗБІЙНИХ НАПАДІВ

Сучасна кримінальна ситуація в нашій країні характеризується активним, стрімким зростанням кількості кримінальних правопорушень, вчинених з особливою жорстокістю, із застосуванням вогнепальної зброї, бойових припасів, серед яких левову частку займають розбійні напади. Тобто якісна та швидка протидія корисливій кримінальній протиправності, зокрема розбійним нападам, сьогодні набуває актуальності.

Дане положення влучно корелюється з думкою Телейчука Віталія Григоровича, з яким я повністю згоден, про те, що нинішня криміногенна ситуація потребує впровадження у практику правоохоронних органів сучасних прийомів і методів протидії розбійним нападам, розроблення

адекватних підходів до розв'язання проблем, що виникають у процесі цієї боротьби [2, с.436].

Також він в своїх видатних працях зазначає про те, що оперативно-розшукове запобігання розбійним нападам досягається в результаті проведення: загальних профілактичних заходів, спрямованих на виявлення й усунення причин зазначених злочинів і умов, що сприяють їх вчиненню; індивідуальних профілактичних заходів до осіб, від яких можна очікувати вчинення розбійних нападів; оперативно-розшукових й інших заходів, що перешкоджають вчиненню розбійних нападів, які готуються та замислюються, а також припинення замахів на ці кримінальні правопорушення [2, с.439].

Щодо протидії під час оперативно-розшукової діяльності щодо розбійних нападів також варто сказати про те, що при проведенні першочергових і невідкладних слідчих (розшукових) дій працівники оперативних підрозділів, поряд з найбільш ефективним використанням раніше отриманих даних, сприяють слідчому у вирішенні таких завдань:

- встановлення всіх співучасників розбою та інших епізодів кримінально-протиправної діяльності;
- перевірка причетності підозрюваних до вчинення нерозкритих розбійних нападів, а також латентних кримінальних правопорушень;
- визначення ролі кожного учасника організованої групи, особливо замовника, організатора, виконавця;
- невідкладна перевірка наявних у досудового розслідування доказів, особливо тих, які подані стороною захисту, а також свідками і потерпілими, показання яких викликають сумнів;
- виявлення намірів та зв'язків осіб, що розробляються, щодо протидії слідству та їх знешкодження;
- встановлення потерпілих і свідків, раніше невідомих слідству;
- визначення оптимального часу і тактики проведення слідчих (розшукових) і негласних (розшукових) дій [1, с.50].

Заходи щодо протидії таким протиправним проявам, як розбійні напади, у рамках проведення слідчих (розшукових) дій можна об'єднати у дві групи:

- 1) загальні заходи, характерні для більшості слідчих (розшукових) дій;
- 2) спеціальні заходи – щодо кожної окремої слідчої (розшукової) дії.

До першої групи заходів слід віднести: використання засобів аудіо- та відеозапису, що дає змогу більш об'єктивно та повно фіксувати як усну, так і матеріально відображену інформацію; відображати обстановку слідчої дії, виключаючи припущення зацікавлених осіб про вплив на її учасника з метою отримання «потрібної» слідчому інформації; представляти докази в суді; отримати у розпорядження слідства зразки голосів підозрюваних, від надання яких вони можуть відмовитися в рамках проведення відповідної слідчої дії; мінімізувати потребу зацікавлених осіб та вплив на джерело інформації, яка

вже досить повно та чітко представлена в матеріалах кримінального провадження; – участь понятих при проведенні слідчих (розшукових) дій; – використання даних оперативно-розшукової діяльності; – залучення спеціаліста до проведення слідчих (розшукових) дій; – процесуально грамотна побудова тактики спілкування із захисником, яка передбачає: попередження про неприпустимість розголошення втручання в порядок проведення слідчої дії без дозволу слідчого; внесення до протоколу фактів ігнорування законних вимог слідчого та порушення професійної етики.

Спеціальні заходи щодо подолання протидії розробляються з урахуванням особливостей організації і тактики проведення кожної слідчої (розшукової) дії в її рамках, наприклад: відкриття вікон, фіксація поведінки особи, яка перешкоджає проведенню слідчої дії, спроби обміну інформацією тощо).

Отже, засоби вчинення розбійних нападів різноманітні і особи, котрі вчиняють кримінальні правопорушення такого виду обирають їх у кожному конкретному випадку залежно від конкретних обставин. На відміну від інших кримінальних правопорушень, розбійні напади мають одноразовий характер, тому успіх розслідування та протидії в основному залежить від того, чи зміг слідчий повністю використати інформацію, отриману на першому етапі розслідування, від його вміння працювати з речовими джерелами, доказами.

1. Основи оперативно-розшукової діяльності в Україні : посіб. / В. В. Аброськін, С. В. Албул, С. О. Єгоров, та ін.; за заг. ред. В. В. Аброськіна. – Одеса : Видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2020. – 198 с.

2. Телійчук ВГ Оперативно-розшукове запобігання розбійним нападам/ВГ Телійчук//Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ.-2015.-№ 1.-С. 435-441.-Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvdduvs_2015_1_61.